

#101. Parlamentul lucrează pentru tine?! Monitorizarea civică a ședinței plenare din 24 noiembrie 2022

#101. Parlamentul lucrează pentru tine?!

Sesiunea ordinară de toamnă 2022

- Moțiunea simplă asupra politicilor desfășurate de Ministerul Justiției a fost examinată, în cadrul ședinței plenare din 24 noiembrie curent, timp de trei ore și 20 de minute.

Moțiunea simplă, înaintată de deputații Blocului Comuniștilor și Socialiștilor a picat, neîntrunind numărul necesar de voturi.

Moțiunea simplă asupra politicilor desfășurate de Ministerul Justiției a fost examinată, în cadrul ședinței plenare din 24 noiembrie curent, timp de trei ore și 20 de minute. În procesul dezbaterilor au fost aplicate prevederile art. 108 din Regulamentul Parlamentului privind încheierea dezbaterilor. La solicitarea fracțiunii „Partidul Acțiune și Solidaritate” (PAS), cererea privind încheierea dezbaterilor a fost supusă votului și a întrunit numărul necesar de voturi, astfel fiind închisă runda de dezbateri.

Moțiunea simplă, înaintată de deputații Blocului Comuniștilor și Socialiștilor a picat, neîntrunind numărul necesar de voturi. Totodată, în acest caz a fost afectată transparența decizională, prin nepublicarea avizului Comisiei parlamentare

juridice, numiri și imunități.

În total, la ședința de ieri, au fost examinate și votate opt din cele 12 proiecte incluse pe ordinea de zi bisăptămânală. Autorii acestora au fost Guvernul și majoritatea parlamentară. În cadrul procedurii de vot, deputații din majoritatea parlamentară și opoziție nu au votat în spirit de consens.

În cazul a patru chestiuni votate, ceea ce constituie 50%, transparența decizională a fost afectată. Astfel, în cazul a 2 proiecte nu au fost publicate alte acte aferente acestora, precum expertiza de compatibilitate cu legislația UE, tabelul de concordanță și sinteza obiecțiilor, recomandărilor, amendamentelor. Pentru un proiect de lege nu a fost respectat termenul pentru prezentarea recomandărilor părților interesate.

Proiectul de lege nr. 418 din 17.11.2022 pentru ratificarea Amendamentului la Acordul de asistență privind obiectivul de dezvoltare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul SUA, al cărui autor este Guvernul, a fost examinat și votat, în două lecturi, în cel mai scurt termen – 7 zile. În același timp, proiectul de lege nr. 247 din 17.06.2022 pentru modificarea unor acte normative, al cărui autori sunt un grup de deputați PAS, a fost examinat și votat, în două lecturi, în cel mai lung termen – 160 de zile.

La începutul lucrărilor plenului Parlamentului și-au înregistrat prezența 86 de deputați. Potrivit rezultatelor votării, ulterior, la procedura de vot au luat parte între 54 și 75 de deputați. Ședința plenară a durat circa 6 ore și 40 de minute, cu o oră de pauză. Membrii fracțiunii Partidului Politic ȘOR au boicotat și această ședință.

Amintim că, în perioada anilor 2021–2025, activitatea Parlamentului Republicii Moldova este supusă unei monitorizări exhaustive în cadrul Programului Promo-LEX "Democrație, Transparență și Responsabilitate". Scopul monitorizării este

de a spori transparența instituției, de a contribui la îmbunătățirea procedurilor legislative și de a consolida interacțiunea dintre deputați și cetățeni.

Pentru informații suplimentare:

Elena Căpățînă, comunicatoare Asociația Promo-LEX

GSM: 079454344; presa@promolex.md

#101. Parlamentul lucrează pentru tine?! Monitorizarea civică a ședinței plenare din 17 noiembrie 2022

#101. Parlamentul lucrează pentru tine?!

Sesiune ordinară

Parlamentul a inclus, în ordinea de zi a ședinței plenare din 17 noiembrie curent și pe pagina web oficială a instituției, informația privind modul prioritar al proiectelor examinate. Promo-LEX salută această inițiativă.

Ședința plenară din 17 noiembrie 2022

www.promolex.md

Parlamentul a inclus, în ordinea de zi a ședinței plenare din 17 noiembrie curent, dar și pe pagina web oficială a instituției, informația privind examinarea în mod prioritar a

proiectelor din agendă. Asociația Promo-LEX salută această inițiativă și consideră că astfel este asigurată informarea corectă și în timp util a cetățenilor despre procedura legislativă aplicată, precum și caracterul previzibil a procesului legislativ.

Astfel, în cazul a trei proiecte din cele 10 incluse pe ordinea de zi, Guvernul a solicitat examinarea acestora în regim prioritar. Cu toate acestea, transparența decizională a fost afectată în cazul a 7 proiecte votate. Pentru două proiecte de acte normative nu a fost publicat raportul comisiei permanente sesizate în fond, pentru un proiect – coraportul. În cazul a 4 proiecte nu au fost publicate alte acte aferente, precum analiza impactului de reglementare, avizul Consiliului Concurenței, cel al Agenției Medicamentelor și Dispozitivelor Medicale, expertiza juridică, rezultatele consultării publice, avizul Direcției generale juridice, sinteza obiecțiilor, recomandărilor și amendamentelor și versiunea proiectului înainte de votarea în lectura a II-a. Nu a fost respectat termenul prevăzut pentru prezentarea recomandărilor părților interesate în cazul a două din cele trei proiecte de lege, examinate în mod prioritar.

Proiectele de lege nr. 377 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” și nr. 378 pentru modificarea Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii au fost examinate și votate, în două lecturi, în cel mai scurt termen – 42 de zile, autor fiind Guvernul.

Proiectul de lege nr. 163 pentru modificarea unor acte normative (Codul fiscal, Legea cu privire la tariful vamal, Legea cu privire la activitatea farmaceutică) a fost votat doar în prima lectură în cel mai lung termen – 203 zile calendaristice, autori fiind un grup de deputați ai fracțiunii „Partidul Acțiune și Solidaritate”.

În cazul a 3 proiecte de acte normative majoritatea

parlamentară și opoziția au votat, în mare parte, în spirit de consens. Proiectele se refereau, în special, la modificarea unor acte normative din domeniul economiei și protecției sociale.

Cea mai lungă dezbateră, de circa 30 de minute, a fost la examinarea proiectului de lege nr. 410 pentru modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, iar cele mai scurte au fost la examinarea proiectelor de lege cu nr. 320, nr. 377 – 378 și nr. 404, care au durat între 2 și 4 minute. În total, ședința plenară a durat circa trei ore.

La începutul lucrărilor plenului Parlamentului și-au înregistrat prezența 88 de deputați. Potrivit rezultatelor votării, ulterior, la procedura de vot au luat parte între 61 și 73 de deputați. Membrii fracțiunii Partidului Politic ȘOR au boicotat și această ședință plenară, iar deputații Blocului Comuniștilor și Socialiștilor au înaintat moțiune simplă împotriva politicilor în domeniul justiției, care urmează a fi examinată ulterior.

Amintim că, în perioada anilor 2021–2025, activitatea Parlamentului Republicii Moldova este supusă unei monitorizări exhaustive în cadrul Programului Promo-LEX "Democrație, Transparență și Responsabilitate". Scopul monitorizării este de a spori transparența instituției, de a contribui la îmbunătățirea procedurilor legislative și de a consolida interacțiunea dintre deputați și cetățeni.

Pentru informații suplimentare:

Elena Căpățînă, comunicatoare Asociația Promo-LEX

GSM: 079454344; presa@promolex.md

#101. Parlamentul lucrează pentru tine?! Monitorizarea civică a ședinței plenare din 10 noiembrie 2022

La ședința plenară din 10 noiembrie curent, Parlamentul a votat, în două lecturi, șapte din cele opt proiecte examinate. La fel, în cazul a șapte proiecte majoritatea parlamentară și opoziția au votat, în spirit de consens. Cinci dintre acestea se refereau la ratificarea unor acorduri internaționale, unul la abrogarea unei legi, iar altul la modificarea legislației din domeniul agriculturii.

Pe ordinea de zi bisăptămânală au fost incluse 11 proiecte. Propunerile fracțiunii Blocului Comuniștilor și Socialiștilor de amânare a unui proiect, de includere a altui proiect și de audiere în plen a Prim-ministrului, a ministrului Justiției și a ministrului Educației și Cercetării au fost respinse de majoritatea parlamentară. Autorii celor opt proiecte votate au

fost Președinta Republicii Moldova – 5 proiecte, Guvernul – 2 proiecte și majoritatea parlamentară – un proiect.

Transparența decizională a proiectelor votate nu a fost respectată în proporție de 75 la sută, adică în cazul a șase din cele opt proiecte dezbătute. Totodată, precizăm că în privința unui proiect dintre acestea Guvernul Republicii Moldova a solicitat examinarea în mod prioritar. Pentru cinci proiecte de legi, votate în ambele lecturi, nu a fost publicat avizul Direcției general juridice. În cazul unui proiect de lege votat în lectura a doua nu au fost publicate rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate, cele ale consultării publice, precum și fundamentarea economico-financiară. Pentru trei proiecte examinate nu a fost respectat termenul pentru prezentarea recomandărilor părților interesate, termenul dintre înregistrarea proiectului, examinarea și votarea în prima lectură fiind mai mic de 10 zile lucrătoare.

În mod pozitiv, remarcăm că toate rapoartele și corapoartele comisiilor permanente sesizate în fond erau publicate în ziua ședinței în plen.

Proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare a fost examinat și votat, în două lecturi, în cel mai scurt termen – 3 zile calendaristice, autor fiind Președinta Republicii Moldova.

Proiectul de lege privind aprobarea listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului a fost votat, în două lecturi, în cel mai lung termen – 41 de zile calendaristice, autori fiind deputații fracțiunii „Partidul Acțiune și Solidaritate” Cătănoi Artemie și Lazarencu Sergiu.

Cea mai lungă dezbateră, de circa 20 de minute, a fost asupra proiectului de lege nr. 407 cu privire la ratificarea unui acord de grant, iar cele mai scurte au fost la examinarea

proiectelor de lege cu nr. 371, nr. 395 – 398, care au durat între 3 și 5 minute. În total, ședința plenară a durat circa două ore și jumătate.

La începutul lucrărilor plenului Parlamentului și-au înregistrat prezența 87 de deputați. Potrivit rezultatelor votării, ulterior, la procedura de vot au luat parte între 68 și 77 de deputați. Membrii fracțiunii Partidului Politic ȘOR au boicotat și de această dată ședința plenară.

Amintim că, în perioada anilor 2021–2025, activitatea Parlamentului Republicii Moldova este supusă unei monitorizări exhaustive în cadrul Programului Promo-LEX "Democrație, Transparență și Responsabilitate". Scopul monitorizării este de a spori transparența instituției, de a contribui la îmbunătățirea procedurilor legislative și de a consolida interacțiunea dintre deputați și cetățeni.

Pentru informații suplimentare:

Elena Căpățînă, comunicatoare Asociația Promo-LEX

GSM: 079454344; presa@promolex.md

Raport Promo-LEX: Constatări și recomandări de îmbunătățire a activității Parlamentului de legislatura

a XI-a, în perioada primului an de mandat

Respectarea procedurii legislative, activitatea comisiilor permanente, exercitarea funcției de control parlamentar, comunicarea cu cetățenii și părțile interesate, precum și managementul bugetar și administrativ sunt aspectele monitorizate de către Asociația Promo-LEX pe parcursului primului an de activitate a Parlamentului de legislatura a XI-a.

Constatările și recomandările Promo-LEX, dar și opiniile deputaților asupra acestora au fost abordate, astăzi, în cadrul dezbaterii publice privind „Activitatea Parlamentului de legislatura a XI-a prin prisma monitorizării civice”. Evenimentul are loc în cadrul campaniei “#101 Parlamentul lucrează pentru tine?!”, cu participarea deputaților, reprezentanților diferitor autorități publice, ai comunității donatorilor și ai societății civile.

În cadrul evenimentului, experții Promo-LEX au prezentat un șir de constatări asupra activității Parlamentului cu

referință la următoarele aspecte:

Respectarea procedurilor legislative. Analizând cele 621 de proiecte de acte normative introduse în procedură legislativă pe parcursul perioadei monitorizate, experții Promo-LEX au constatat că, transparența decizională în mare parte nu a fost respectată. Aceasta a fost afectată prin omisiunea elaborării sau publicării documentelor aferente consultării cetățenilor, ignorarea unor recomandări sau expertizări, dar și prin rata scăzută a audierilor și dezbaterilor publice organizate de Parlament. Doar pentru 9.2% din totalul proiectelor examinate, au fost organizate audieri sau dezbateri publice de către Comisia permanentă sesizată în fond sau autor.

Majoritatea proiectelor de acte normative au fost înregistrate de deputați, depășind cu mult ponderea inițiativelor înaintate de Guvern, Președinte și Adunarea Populară a UTA Găgăuzia. Per fracțiuni, se constată un decalaj enorm dintre „rata de promovare” a proiectelor înaintate de majoritate și cele de opoziție (circa 62% din actele normative ale PAS au fost adoptate, comparativ cu doar 5% din proiectele de legi ale opoziției).

Cu privire la organizarea și desfășurarea ședințelor plenare, Promo-LEX a constatat frecvent publicarea tardivă a ordinii de zi a ședințelor. De asemenea, completarea frecventă a acesteia la începutul ședinței plenare a afectat previzibilitatea și transparența procesului legislativ. În context, atragem atenția și asupra incidenței ridicate a cazurilor de refuz a includerii pe ordinea de zi a proiectelor înaintate de opoziție. Un alt aspect monitorizat ține de prezența deputaților la ședințe. Astfel, rata medie de participare a acestora în ședințele plenare este de circa 86%, însă participă la vot în mediu 62-67 deputați per proiect. Cel mai mult au absentat deputații fracțiunii Partidul Politic ȘOR – cu o medie de circa 21 absențe per deputat.

Comunicarea Parlamentului cu cetățenii și părțile interesate.

În opinia Promo-LEX, structura paginii web oficiale a Parlamentului este una complicată și învechită, care nu reflectă în măsură suficientă informațiile de interes public, nu este intuitivă și prietenoasă persoanelor cu dizabilități, nu conține seturi de date deschise. Multe rubrici nu sunt completate cu informație sau acestea nu sunt actualizate.

În același timp, instituția parlamentară este activă pe rețelele sociale, deși informația nu este actualizată pentru toate conturile. La rândul lor, deputații nu valorifică suficient oportunitățile oferite de platformele de socializare pentru a informa cetățenii cu privire la acțiunile desfășurate.

Totodată, cu referință la mecanismele instituționalizate de comunicare, experții Promo-LEX au constatat lichidarea a 3 din 4 *Oficii teritoriale de informare ale Parlamentului*, în lipsa unei argumentări clare. Acestea activau din 2014 și aveau atribuții de asigurare a comunicării cu cetățenii în teritoriu.

De asemenea, a fost constatată lipsa unor proceduri dezvoltate de informare a cetățenilor privind *programul de audiență și vizite în teritoriu a deputaților*, precum și de evidență a acestora. În același timp, *petițiile* reprezintă un instrument de comunicare utilizat tot mai mult de către cetățeni. Totuși, ar fi necesară o promovare mai activă a mecanismului de petiționare on-line.

Controlul Parlamentar. Deși cadrul legal prevede metode și instrumente variate de control parlamentar, acestea nu sunt întotdeauna suficient de detaliate și practice în aplicare. Astfel, experții Promo-LEX au constatat că *întrebările și interpelările* par a fi confundate frecvent de către deputați. În același timp, instrumentul *audierilor* a fost utilizat de două ori de plenul Parlamentului (cu privire la controlul activității Procurorului general și a Guvernatorului Băncii Naționale a Moldovei), iar informarea publicului despre

aplicarea acestuia de către comisiile parlamentare la fel este lacunară.

Cu privire la *rapoartele autorităților publice*, deși Parlamentul le publică pe pagina web, se constată respectarea lacunară, în proporție de doar 59%, a obligației legale de prezentare a acestor rapoarte în plen. La fel, privind *executarea legilor*, s-a constatat că dacă *evaluarea ex-post juridică* a fost realizată de către Direcția generală juridică (DGJ) în proporție de 87% față de cele planificate, atunci *evaluarea ex-post de impact* de către comisiile permanente, practic nu a fost executată.

Cu referință la activitatea *comisiilor de anchetă* distincte, pe parcursul perioadei monitorizate s-a constatat activitatea doar a unei singure comisii, inițiată la propunerea fracțiunii majoritare. Refuzul de a constitui alte trei comisii propuse de opoziția parlamentară, poate fi tratat ca o limitare a accesului opoziției la acest instrument de control parlamentar. În același timp, experții Promo-LEX au constatat că, doar una din cele trei *comisii speciale* constituite în vederea exercitării funcției de control parlamentar a prezentat în termen raportul său.

Raportul de monitorizare mai conține constatări relevante cu privire la activitatea unor comisii parlamentare permanente, dar și cu referință la managementul bugetar și administrativ al instituției. La finalul acestuia pot fi consultate cele 68 de recomandări de îmbunătățire a proceselor și procedurilor legislative pentru toate domeniile monitorizate, adresate Parlamentului, Biroului permanent, Comisiilor parlamentare permanente, Secretariatului Parlamentului și deputaților.

În perioada anilor 2021–2025, activitatea Parlamentului Republicii Moldova este supusă unei monitorizări exhaustive în cadrul Programului Promo-LEX "Democrație, Transparență și Responsabilitate" cu susținerea financiară a Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Scopul

monitorizării este de a spori transparența instituției, de a contribui la îmbunătățirea procedurilor legislative și de a consolida interacțiunea dintre deputați și cetățeni.

Pentru informații suplimentare:

Elena Căpățînă, comunicatoare Asociația Promo-LEX

GSM: 079454344; presa@promolex.md

#101. Parlamentul lucrează pentru tine?! Monitorizarea civică a ședinței plenare din 3 noiembrie 2022

#101. Parlamentul lucrează pentru tine?!

Sesiunea ordinară de toamnă 2022

Majoritatea parlamentară și opoziția au înaintat și susținut, de comun acord, proiectul de lege nr. 400/2022 cu privire la interzicerea deconectărilor de la servicii locativ-comunale în perioada rece a anului. Asociația Promo-LEX constată că este printre puținele inițiative comune, înaintate, examinate și susținute, în actuala legislatură, de majoritatea deputaților.

La ședința plenară din 3 noiembrie curent, majoritatea parlamentară și opoziția au înaintat și susținut, de comun acord, proiectul de lege nr. 400/2022 cu privire la

interzicerea deconectărilor de la servicii locativ-comunale în perioada rece a anului. Asociația Promo-LEX constată că este printre puținele inițiative comune, înaintate, examinate și susținute, în legislatura curentă, de majoritatea deputaților.

În cadrul aceleiași ședințe, parlamentarii au dezbătut, în total, 9 proiecte de legi și un proiect de hotărâre. În cazul a cinci proiecte majoritatea parlamentară și opoziția au votat, în mare parte, în spirit de consens. Proiectele se refereau, în special, la modificarea unor acte normative din domeniile agriculturii și industriei alimentare, tineretului și sportului, precum și din domeniul protecției sociale.

Transparența decizională a proiectelor examinate, a fost afectată în cazul a 7 proiecte votate, ceea ce constituie 70% din totalul celor examinate. Astfel, textul unui proiect de lege nu a fost publicat, pentru trei proiecte nu au fost publicate rapoartele comisiilor sesizate în fond, iar pentru cinci proiecte nu au fost publicate alte acte aferente. De asemenea, în cazul unui proiect nu a fost respectat termenul prevăzut pentru prezentarea recomandărilor părților interesate, acesta fiind mai mic de 10 zile de la înregistrarea proiectului până la votarea în prima lectură.

Proiectul de lege nr. 391 pentru ratificarea Protocolului de amendare a Acordului dintre părțile Convenției privind cooperarea polițienească în Europa de Sud-Est a fost examinat și votat, în două lecturi, în cel mai scurt termen – 8 zile calendaristice, autor fiind Președinta Republicii Moldova. Totodată, proiectul nr. 156 pentru modificarea Legii nr. 330/1999 cu privire la cultura fizică și sport a fost votat, în două lecturi, în cel mai lung termen – 196 zile calendaristice, autori fiind un grup de deputați ai fracțiunii „Partidul Acțiune și Solidaritate”.

Cea mai lungă dezbateră, de circa 30 de minute, a fost la examinarea proiectului pentru modificarea Legii privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare.

Cele mai scurte dezbateri au avut loc la examinarea inițiativelor cu nr. 156, nr. 279 și nr. 303, care au durat între 1 și 3 minute. În total, ședința plenară a durat circa trei ore.

La începutul lucrărilor plenului Parlamentului și-au înregistrat prezența 85 de deputați. Potrivit rezultatelor votării, ulterior, la procedura de vot au luat parte între 59 și 78 de deputați. Membrii fracțiunii Partidului Politic ȘOR au boicotat și de această dată ședința plenară.

Amintim că, în perioada anilor 2021–2025, activitatea Parlamentului Republicii Moldova este supusă unei monitorizări exhaustive în cadrul Programului Promo-LEX "Democrație, Transparență și Responsabilitate". Scopul monitorizării este de a spori transparența instituției, de a contribui la îmbunătățirea procedurilor legislative și de a consolida interacțiunea dintre deputați și cetățeni.

Pentru informații suplimentare:

Elena Căpățînă, comunicatoare Asociația Promo-LEX

GSM: 079454344; presa@promolex.md

APEL PUBLIC: Asociația Promo-LEX solicită Parlamentului ajustarea proiectului Codului

electoral conform recomandărilor Comisiei de la Veneția și OSCE/ODIHR

În contextul examinării proiectului noului Cod electoral pentru votare în lectura a doua, Asociația Promo-LEX face apel către Parlamentul Republicii Moldova să ia în considerare recomandările formulate în [Opinia](#) comună a Comisiei de la Veneția și OSCE/ODIHR (vedeți aici textul în [română](#) a documentului).

Remarcăm faptul că, o bună parte din recomandările transmise anterior autorităților de către Asociația Promo-LEX, au fost [reținute](#) și în Opinia Comisiei de la Veneția și OSCE/ODIHR.

Astfel, reiterăm în continuare câteva aspecte importante din Opinie, asupra cărora Parlamentul ar trebui să-și concentreze eforturile pentru îmbunătățirea proiectului noului Cod electoral:

- clarificarea în proiectul de Cod a „motivelor obiective” care pot determina organizarea alegerilor în două zile;
- perfecționarea mecanismului de constituire a CEC astfel încât să fie asigurată imparțialitatea și neutralitatea politică a instituției;
- revizuirea condițiilor de selecție și numire, dar și demitere a membrilor CEC, specificarea clară a acestor condiții în lege;
- detalierea procedurilor de selecție și numire a președinților CECE II, precum și perioada mandatului acestora, pentru a garanta activitatea liberă de orice influență politică;
- reglementarea în proiectul Codului electoral a proceselor electorale în UTA Găgăuzia;

- asigurarea oportunităților egale de participare în alegeri prin impunerea colectării semnăturilor atât de către candidații independenți cât și de partidele politice, ținând cont de reprezentativitatea acestora;
- revizuirea condițiilor de eligibilitate a candidaților la funcția de președinte și de primar, astfel încât acestea să fie conforme standardelor internaționale;
- revizuirea prevederii privind obligarea președintelui țării și primarilor de a compensa cheltuielile de organizare a alegerilor în cazul demisiei acestora la începutul mandatului;
- identificarea unui mecanism de verificare a respectării plafoanelor donațiilor în raport cu venitul anual al donatorilor, în special în cazul donatorilor de peste hotare;
- revizuirea responsabilității exclusive a contestatarilor (alegătorilor și concurenților electorali) de probare a faptelor pe care își întemeiază pretențiile;
- păstrarea competențelor de confirmare/infirmare a legalității alegerilor locale de către instanța de judecată, etc.

În completarea aspectelor menționate mai sus, solicităm Parlamentului să examineze și [alte recomandări](#) prezentate anterior de Asociația Promo-LEX în cadrul consultărilor publice.

În final, recomandăm, în mod solidar cu opinia exprimată de Comisia de la Veneția și OSCE/ODIHR, identificarea unui consens larg și a unui angajament constructiv, din partea tuturor forțelor politice reprezentate în Parlament, în adoptarea noului Cod electoral.

Pentru informații suplimentare:

Elena Căpățînă, comunicatoare Asociația Promo-LEX

GSM: 079454344; presa@promolex.md

#101. Parlamentul lucrează pentru tine?! Monitorizarea civică a ședinței plenare din 27 octombrie 2022

#101. Parlamentul lucrează pentru tine?!

Sesiune ordinară

Deputații fracțiunii Partidului Politic „ȘOR” au boicotat, pentru a șaptea oară consecutiv, participarea la ședința plenară a Parlamentului, de la începutul sesiunii de toamnă.

Ședința plenară din 27 octombrie 2022

www.promolex.md

Deputații fracțiunii Partidului Politic „ȘOR” au boicotat, pentru a șaptea oară consecutiv, participarea la ședința plenară a Parlamentului, de la începutul sesiunii de toamnă. Promo-LEX atrage atenția că, potrivit Regulamentului Parlamentului, absența deputatului se consideră fără motiv întemeiat, dacă este din alte motive decât aflarea deputatului în concediu medical, în concediu din motive personale, neparticiparea la ședința plenară în semn de protest la o chestiune din ordinea de zi, anunțată în ședință.

Respectiv, absența fără motiv întemeiat a deputatului pe

parcursul unei luni la 3 ședințe ale Parlamentului se sancționează cu pierderea a 50% din salariu și din alte indemnizații pentru luna următoare. Absența fără motiv întemeiat a deputatului pe parcursul unei luni la 4 și mai multe ședințe ale Parlamentului se sancționează cu pierderea a 75% din salariu și din alte indemnizații pentru luna următoare.

La începutul ședinței din 27 octombrie 2022 și-au înregistrat prezența 85 de deputați, iar la procedura de vot au luat parte prin exprimarea opțiunilor Pentru, Contra și Nu a votat între 70 și 81 de deputați. Neparticiparea la vot a tuturor deputaților prezenți la ședință este o tendință constantă în activitatea plenului.

În ordinea de zi bisăptămânală au fost incluse 10 proiecte, iar șase dintre acestea au fost votate. În cazul a cinci proiecte, majoritatea parlamentară și opoziția au votat, în mare parte, în spirit de consens. Ele se refereau la importul unui mijloc de transport, ratificarea unui acord de grant, modificarea unor acte normative din domeniul infrastructurii și dezvoltării regionale, în domeniul asistenței judiciare și în domeniul agriculturii și industriei alimentare.

Tot în cazul a cinci proiecte votate (83%) a fost afectată transparența decizională. Astfel, nu a fost publicat proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții (BEI), care a fost introdus în procedură legislativă și votat, în două lecturi, în aceeași zi. Rapoartele comisiilor sesizate în fond nu au fost publicate în cazul a trei proiecte, iar alte acte aferente nu au fost publicate pentru patru proiecte votate. Nu a fost respectat nici termenul prevăzut pentru prezentarea recomandărilor părților interesate în cazul unui proiect de lege.

Proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova și BEI, înaintat de Președinta țării, a fost

examinat și votat în cel mai scurt termen – 0 zile calendaristice. Totodată, proiectul pentru modificarea Legii cu privire la organizațiile de creditare nebancaară, înregistrat de un grup de deputați din fracțiunea PAS a fost examinat și votat, în două lecturi, în cel mai lung termen – 196 de zile calendaristice.

Cea mai lungă dezbatere a durat 25 minute și a fost asupra proiectului de modificare a Legii privind aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului. Cele mai scurte dezbateri au durat între 2 – 3 minute și au fost la examinarea proiectelor de lege cu nr. 136, nr. 334 și nr. 354. În total, ședința plenară a durat circa 1 oră și 45 de minute.

Amintim că, în perioada anilor 2021–2025, activitatea Parlamentului Republicii Moldova este supusă unei monitorizări exhaustive în cadrul Programului Promo-LEX "Democrație, Transparență și Responsabilitate". Scopul monitorizării este de a spori transparența instituției, de a contribui la îmbunătățirea procedurilor legislative și de a consolida interacțiunea dintre deputați și cetățeni.

Pentru informații suplimentare:

Elena Căpățînă, comunicatoare Asociația Promo-LEX

GSM: 079454344; presa@promolex.md

#101. Parlamentul lucrează pentru tine?! Monitorizarea

civică a ședinței plenare din 20 octombrie 2022

La ședința plenară din 20 octombrie curent, Parlamentul nu a respectat prioritatea inițiativelor propuse de opoziție și nu a inclus în ordinea de zi nici un proiect semnat de reprezentanții acesteia. Asta deși, art. 43¹ din Regulamentul Parlamentului stabilește că Biroul permanent va include chestiunile propuse de opoziție în proiectul ordinii de zi a primei ședințe din fiecare a șasea săptămână de la începutul sesiunii parlamentare.

Inițial, pe ordinea de zi a ședinței plenare, au fost incluse 10 proiecte. Propunerea de completare a ordinii de zi din partea fracțiunii Blocului Comuniștilor și Socialiștilor (BCS) nu a întrunit numărul necesar de voturi. La fel, deputații BCS au solicitat excluderea unui proiect de hotărâre, audierea în plen a Prim-ministrului și a ministrului Afacerilor Interne, propuneri respinse prin votul majorității. Examinarea pentru alte două proiecte a fost amânată de deputații fracțiunii

„Partidul Acțiune și Solidaritate” (PAS) și în urma modificărilor, în ordinea de zi au fost incluse 8 proiecte.

În cazul a 4 proiecte de acte normative majoritatea parlamentară și opoziția au votat, în mare parte, în spirit de consens. Proiectele vizează modificări în domeniile social-economic și al sănătății.

Plenul Parlamentului a durat circa 3 ore. Cea mai lungă dezbateră a avut loc asupra proiectului de hotărâre nr. 382 privind constituirea Grupului parlamentar pentru susținerea Belarus Democrat – circa o oră. În același timp, proiectele de lege cu nr. 236, nr. 311, nr. 319 și nr. 333 au fost votate în urma dezbaterilor ce au durat doar între 1 și 5 minute.

Cerințele de transparență decizională nu au fost respectate nici de această dată. Astfel, nu a fost publicat Raportul Comisiei sesizate în fond în cazul unui proiect de lege votat în lectura a doua. Pentru un proiect, supus votului în prima lectură nu a fost publicat avizul Guvernului. Atragem atenția că, un alt proiect de lege a fost retras de autor de pe ordinea de zi anume pe motiv că lipsește avizul Guvernului.

Proiectul de hotărâre [nr. 382](#) privind constituirea Grupului parlamentar pentru susținerea Belarus Democrat a fost înregistrat cu doar 2 zile înainte de a fi supus votului. Chiar dacă în esență este vorba de un document cu caracter politic, subliniem că Nota informativă nu prevede condițiile care au dus la elaborarea proiectului dar și finalitățile urmărite.

La începutul ședinței plenare din 20 octombrie curent și-au înregistrat prezența 84 de deputați. Potrivit rezultatelor votării, ulterior, la procedura de vot au luat parte între 58 și 75 de deputați.

Amintim că, în perioada anilor 2021–2025, activitatea Parlamentului Republicii Moldova este supusă unei monitorizări exhaustive în cadrul Programului Promo-LEX "Democrație,

Transparență și Responsabilitate". Scopul monitorizării este de a spori transparența instituției, de a contribui la îmbunătățirea procedurilor legislative și de a consolida interacțiunea dintre deputați și cetățeni.

Pentru informații suplimentare:

Elena Căpățînă, comunicatoare Asociația Promo-LEX

GSM: 079454344; presa@promolex.md

#101. Parlamentul lucrează pentru tine?! Monitorizarea civică a ședinței plenare din săptămâna curentă

#101. Parlamentul lucrează pentru tine?!

Sesiune ordinară

Fracțiunea Blocului Comuniștilor și Socialiștilor a părăsit sala de ședințe în timpul dezbaterii proiectului privind prelungirea stării de urgență și nu a mai participat, ulterior, la examinarea proiectelor.

Ședința plenară din 6 octombrie 2022

www.promolex.md

La lucrările plenului Parlamentului din 6 octombrie curent, Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor a părăsit sala de ședințe în timpul dezbaterii proiectului privind prelungirea stării de urgență și nu a mai participat la examinarea și votarea a 10 proiecte de acte normative. Totodată, deputații Frațiunii Partidului Politic „ȘOR” au boicotat ședința plenară și de această dată.

Majoritatea parlamentară a examinat și votat 13 din cele 15 proiecte aprobate în ordinea de zi, în urma unor modificări operate. În regim prioritar a fost votat proiectul de hotărâre nr. 373 din 05.10.2022 privind prelungirea stării de urgență, dezbaterile cărui au durat circa 2.40 ore, fiind cele mai lungi din cadrul ședinței. Cele mai scurte dezbateri au avut loc asupra proiectelor de lege cu nr. 32, nr. 262, nr. 312 și nr. 347, care au durat între 1 și 3 minute.

Proiectul de modificare a componenței nominale a delegațiilor parlamentare a fost unicul, votat în spirit de consens, de către opoziție și majoritatea parlamentară.

Și de această dată a fost afectată transparența decizională a proiectelor examinate. Astfel, în cazul a 8 proiecte votate (61,5%) nu s-au respectat cerințele obligatorii de transparență. Pentru două proiecte de hotărâri și două proiecte de legi votate în lectura a doua nu a fost publicat raportul comisiei permanente sesizate în fond. Rapoartele nepublicate aparțineau Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media (2); Comisia juridică, numiri și imunități (1); Comisia securitate națională, apărare și ordine publică (1). Totodată, în cazul unui proiect nu a fost publicat nici coraportul Comisiei permanente sesizate în fond.

În cazul a unui proiect de hotărâre, a patru proiecte de legi votate în lectura a II-a, a unui proiect de lege votat în prima lectură nu au fost publicate alte acte aferente, precum analiza impactului de reglementare (3), avizele autorităților

publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect (1), avizul CNAS (1), avizul CALM (1), opiniile Comitetului executiv al Găgăuziei și ale administrațiilor zonelor libere (1), expertiza anticorupție (1), sinteza amendamentelor, obiecțiilor și recomandărilor (2) și textul unui proiect de lege înainte de votarea în a II-a lectură.

Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, înregistrat de deputata PAS Olesia Stamate, a fost examinat și votat, în două lecturi, în cel mai scurt termen- 15 zile calendaristice. Proiectul de lege pentru modificarea anexei nr.2 la titlul IV din Codul fiscal, autorul căruia este ex-deputatul PAS Vladimir Bolea a fost examinat și votat, în două lecturi în cel mai lung termen – 240 zile calendaristice.

Ședința plenară din 6 octombrie curent a durat circa 6,5 ore, cu pauză de o oră. La începutul ședinței și-au înregistrat prezența 80 de deputați. La procedura de vot au luat parte prin exprimarea opțiunilor Pentru, Contra, Nu a votat între 52 și 73 de deputați.

Amintim că, în perioada anilor 2021–2025, activitatea Parlamentului Republicii Moldova este supusă unei monitorizări exhaustive în cadrul Programului Promo-LEX „Democrație, Transparență și Responsabilitate”. Scopul monitorizării este de a spori transparența instituției, de a contribui la îmbunătățirea procedurilor legislative și de a consolida interacțiunea dintre deputați și cetățeni.

Pentru informații suplimentare:

Elena Căpățînă, comunicatoare Asociația Promo-LEX

GSM: 079454344; presa@promolex.md

#101. Parlamentul lucrează pentru tine?! Monitorizarea civică a ședinței plenare din săptămâna curentă

Ședința plenară a Parlamentului Republicii Moldova, din 30 septembrie curent, a început cu întârziere de aproximativ o oră și a fost boicotată de deputații Frațiunii Partidului Politic „ȘOR”.

În cele circa 2,5 ore de întrunire în plen, parlamentarii au votat 10 proiecte, inclusiv 8 proiecte de legi, din cele 14 incluse în ordinea de zi bisăptămânală. Jumătate dintre acestea au fost votate, în spirit de consens, de către majoritatea parlamentară și opoziție. Acestea se refereau la ratificarea unui acord internațional (1), modificarea unor acte normative din domeniul protecției sociale (2) și în domeniul protecției mediului. Autorii acestora sunt Guvernul și deputații din majoritatea parlamentară.

Transparența decizională a patru proiecte votate, ceea ce constituie 40%, a fost afectată și de această dată. Astfel, pentru un proiect de lege nu a fost publicat raportul Comisiei, sinteza amendamentelor și textul proiectului, înainte de votarea în lectura a doua. Pentru trei proiecte, examinate în prima lectură, nu au fost publicate actele aferente, precum analiza impactului de reglementare (3), avizul Guvernului (1), avizele Confederațiilor Naționale a Patronatului și sindicatelor (1), opiniile Comitetului executiv al Găgăuziei și ale administrațiilor zonelor libere (1), expertiza anticorupție (1) și avizele comisiilor permanente (1).

Nu a fost respectat termenul prevăzut pentru prezentarea recomandărilor părților interesate în cazul unui proiect de lege, iar în cazul a două proiecte a fost restricționat dreptul deputaților, comisiilor permanente și fracțiunilor parlamentare de a depune amendamente în termen de 10 zile de la data aprobării proiectului în primă lectură sau 30 de zile de la primirea proiectului de către deputați, comisiile permanente și fracțiunile parlamentare.

Proiectul de lege nr. 353/2022 pentru ratificarea Acordului, întocmit prin schimb de note, dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei privind implementarea Programului de consolidare a sistemului medical a fost votat, în două lecturi, în cel mai scurt termen – 15 zile calendaristice, deși autorul (Guvernul) nu a solicitat examinarea în mod prioritar sau de urgență.

Cea mai lungă dezbatere a avut loc asupra proiectului de lege nr. 361 pentru modificarea Codului vamal și a Codului fiscal al Republicii Moldova – circa 40 minute de dezbateri. Proiectele nr. 252, nr. 352, nr. 271 și nr. 316 au fost supuse celor mai scurte dezbateri, care au durat între 1 și 5 minute.

Deși la începutul ședinței și-au înregistrat prezența 82 de deputați, la procedura de vot au luat parte doar între 57 și

75 deputați, prin exprimarea opțiunilor Pentru, Contra, Nu a votat. Amintim că această practică a fost înregistrată și în cadrul sesiunii de primăvară a anului curent.

Potrivit constatărilor Promo-LEX, Biroul permanent al Parlamentului nu a respectat procedura de întocmire și publicare a ordinii de zi a ședințelor plenare. Potrivit art. 39 din Regulamentul Parlamentului, Biroul permanent întocmește proiectul ordinii de zi în prima jumătate a săptămânii premergătoare perioadei pentru care se aprobă și se publică la începutul săptămânii de lucru. Atragem atenția că proiectul ordinii de zi pentru ședințele din perioada 30 septembrie – 6 octombrie curent a fost întocmit în seara zilei de 28 septembrie 2022.

Amintim că, în perioada anilor 2021–2025, activitatea Parlamentului Republicii Moldova este supusă unei monitorizări exhaustive în cadrul Programului Promo-LEX „Democrație, Transparență și Responsabilitate”. Scopul monitorizării este de a spori transparența instituției, de a contribui la îmbunătățirea procedurilor legislative și de a consolida interacțiunea dintre deputați și cetățeni.

Pentru informații suplimentare:

Elena Căpățînă, comunicatoare Asociația Promo-LEX

GSM: 079454344; presa@promolex.md